

Zajištění kvalitativní analýzy dopadu aktivit projektu na cílovou skupinu „Sociální integrace na Jesenicku“, registrační číslo CZ.1.04/3.2.00/55.00006

Realizace: Sociotrendy (první etapa - 11/2011 až 03/2012)

ÚVOD

Projekt „Sociální integrace na Jesenicku“ je zaměřen na podporu a pomoc sociálně vyloučeným osobám, popřípadě osobám ohroženým sociálním vyloučením. Sociálním vyloučením (exkluzí) rozumíme proces, kdy jsou jednotlivci či celé skupiny vytěšňovány na okraj společnosti a je jim omezován nebo zamezen přístup ke zdrojům, které jsou dostupné ostatním členům společnosti. Mezi tyto zdroje řadíme především zaměstnání, bydlení, sociální ochranu, zdravotní péči a vzdělání.¹

Cílem projektu je proto „... začlenění sociálně vyloučených osob zpět do společnosti, zabránění jejich migraci v rámci regionu i celé České republiky, podpora jejich návratu na trh práce, zvýšení životní úrovně, protidluhové poradenství i prevence rizikového chování (kriminality, závislosti, gamblingu apod.).“²

Celkově projekt obsahuje osm klíčových aktivit zaměřených na jeho různé aspekty, a to od obsahového, administrativního a technického řízení projektu, přes evaluace plánované v určitých fázích projektu, vzdělávání různých cílových skupin, až po práci s konkrétními cílovými skupinami, zejména z důvodu rizikového způsobu života s jedinci potenciálně ohroženými sociálním vyloučením, na něž je dopad aktivit orientován.

Na základě výběrového řízení byla v rámci výše uvedeného projektu vybrána firma „Sociotrendy“ s.r.o. ke zpracování zakázky „Zajištění kvalitativní analýzy dopadu aktivit projektu na cílovou skupinu registrační číslo 02/2011/55.00006.“

Účelem kvalitativní analýzy je prostřednictvím vyhodnocování jak vstupních, tak i dalších aktivit naplňujících projekt, zjistit efektivitu dopadu výše uvedeného projektu na cílové skupiny. Proto kvalitativní analýza ve funkci evaluačního výzkumu je řešena ve čtyřech etapách. První etapa mapuje zejména vstupní podmínky projektu, druhá a třetí etapa bude evaluovat jednak posun ve vývoji projektových aktivit, jednak konkrétní dopad na jednotlivé cílové skupiny prostřednictvím formativní evaluace a závěrečná etapa bude zaměřena na sumativní evaluaci dopadu.

Evaluace první etapy projektu obsahuje tři části. První část obsahuje strukturovaná shrnutí a doporučení, druhá část argumentaci založenou na přehledu klíčových aktivit a celkovém nastavení vstupů tak, jak byla jednotlivými realizátory klíčových aktivit vydefinována (počtem podpořených osob, vyškolených osob, realizovaných aktivit apod.). Součástí této části je přehled kvalitativních indikátorů zpracovaných v tabulce, jejichž prostřednictvím bude možné jednotlivé dopady nejen zaznamenávat, ale i hodnotit úroveň jejich kvality. Třetí část doplňuje zprávu o aktuálních údajích z již realizovaných aktivit a zhodnocení jejich dopadu na konkrétní cílové skupiny.

¹ Připojujeme, že sociální vyloučení je především způsob myšlení, což odpovídá parafrázi výroku: „Ghetto nejsou jenom ... zchátralé domy a odpadky na ulicích, ghetto je také a možná především stav mysli,“ říká Kumar Vishwanathan (Zdroj Romea.cz; 15. 11. 2010 a Google - Data map, TeleAtlas 2011)

² Dle zadávací dokumentace.

1. MANAŽERSKÉ SHRNU TÍ PROBÍHAJÍCÍCH AKTIVIT

- Projekt v současnosti probíhá podle stanoveného harmonogramu, nevykazuje od tohoto programu zásadní odchylky a je třeba v něm pokračovat.
- Z provedených zjištění byl již v současnosti zaznamenán účinný dopad na předmět projektu, jak je dále specifikováno.
- Pro celkové nastavení projektu, zejména aktivit všech jeho členů, je významná zejména řídicí pozice administrátora projektu a udržení všech klíčových a manažerských aktivit v rámci KA 01.
- Byla nastavena spolupráce zástupců klíčových aktivit na projektu, zejména tvorbě společné databáze účastníků zahrnutých v projektu; po celou dobu projektu zajištění stabilních členů v databázi s možností oslovovat vícekrát stejné jedince (unikátní osoby) za předpokladu, že konkrétní sociální situace toto umožní. Administrátor projektu zajistil podmínky pro intersubjektivitu v této oblasti prostřednictvím kódování klientů, kteří jsou v režimu anonymních klientů.
- Proběhlo vyhledání *relevantních znaků*, kterými je možné zaznamenat počáteční stav a jimiž bude projekt monitorován: zejména sociodemografické charakteristiky jako věk, pohlaví, typ bydlení, míra zadlužení, počet dětí navštěvujících různá zařízení apod. podle jednotlivých cílových skupin, ve spektru: děti a mládež od 16 do 26 let, dospělí jedinci a rodiny z lokality, ze startovacích bytů a azylových domů, osoby ohrožené návykovým jednáním nebo závislé na návykových látkách, osoby dlouhodobě nezaměstnané, bez přístřeší a předlužené, vracející se z výkonu trestu aj., na jejichž integraci je projekt zaměřen. Tyto charakteristiky budou zaznamenávány u osob majících charakter unikátních jedinců, zaznamenávání bude řešeno anonymně, nicméně je identifikovatelný dopad na konkrétní jedince. Specifickou charakteristikou monitorující dopad aktivit, bude i indikátor zajišťující ukončení aktivity z různých důvodů, zejména vyřešení problému klienta (oddlužení, získání zaměstnání, nástup na odvykací kúru apod.). Záznamy budou řešeny s ohledem na jeho vhodnost pro jednotlivé cílové skupiny (anonymní/neanonymní).
- Byla realizována diskusní skupina (FG) se zástupci jednotlivých klíčových aktivit, jehož výstupem bylo nastavení *kvalitativních indikátorů*, které zajistí změření účinnosti dopadu na cílové skupiny, jichž se projekt dotýká. Toto zaznamenávání je řešeno pro každou klíčovou aktivitu samostatně a je uvedeno v souhrnné tabulce, která je součástí této zprávy.
- Cílové skupiny, na něž je projekt zaměřen, jsou vymezeny ve dvou úrovních.
Jednou úrovní jsou klienti sociálních služeb, náležejících cílovým skupinám děti a mládež od 16 do 26 let, dospělí jedinci a rodiny z lokality, ze startovacích bytů a azylových domů, osoby ohrožené návykovým jednáním nebo závislé na návykových látkách, osoby dlouhodobě nezaměstnané, bez přístřeší a předlužené, vracející se z výkonu trestu aj. Tato skupina dostává podporu prostřednictvím a) *sociálních služeb*, b) *fakultativních služeb* (odborné poradenství – dluhové, zdravotnické, právní apod., motivační semináře – dluhové pasti, návykové jednání a návykové látky apod.)

Druhou úrovní jsou podpořené osoby z řad pracovníků pracujících s klienty cílových skupin prostřednictvím *vzdělávacích služeb*. Tato skupina mimo toho, že pracuje s cílovou skupinou osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených, dostává podporu prostřednictvím a) vzdělávacích programů a tematických seminářů (KA 03), b) metodického vedení a koordinace, terénních pracovníků včetně tematických odborných seminářů (KA 04) apod. Jedná se o vzdělávací služby, jejichž dopad je zaznamenáván prostřednictvím jak počtu osob účastnících se vzdělávacích aktivit, tak kvalitou tohoto vzdělávání (prostřednictvím pohovorů a realizovaných testů zjišťujících dosaženou úroveň vzdělání). Podpořenými osobami vzdělávacích aktivit jsou nejen sociální pracovníci, pracovníci působící v sociálních službách, terénní pracovníci apod., ale i jednotliví klienti cílových skupin děti a mládež od 16 do 26 let, dospělí jedinci a rodiny z lokality, ze startovacích bytů a azylových domů, osoby ohrožené návykovým jednáním nebo závislé na návykových látkách, osoby dlouhodobě nezaměstnané, bez přístřeší a předlužené, vracející se z výkonu trestu aj., kteří jsou či budou ochotni participovat na konkrétní vzdělávací aktivitě. Dopad tohoto typu vzdělávání bude rovněž monitorován aktéry vzdělávacích služeb (KA 03 a KA 04).

- Z metodologického hlediska celkově je a i nadále bude pro evaluaci používán integrovaný výzkumný přístup (IVP), který využívá integrované paradigma pro procesy zkoumání a byl vyvinut zejména pro výzkumné projekty s malými výzkumnými soubory v sociální oblasti, zejména s převahou kvalitativních výzkumných strategií. Nicméně v tomto přístupu jsou používána i kvantitativní zjištění, která jsou analyzována. Pro cíle, které jsou zaměřeny na podporu a pomoc sociálně vyloučeným osobám, popřípadě osobám sociálním vyloučením ohroženým, je tento přístup obzvláště vhodný, neboť bere v úvahu a analyzuje všechny interakce (vzájemné vazby), které se v procesech zjišťování údajů (sběru dat) objevují. Lze zaznamenávat procesy interakce a jejich dopad, zejména u plánovaných evaluací ve fázích 2. a 3., kdy budou realizovány hloubkové rozhovory a diskusní skupiny (focus groups – FG) nejen se zástupci realizátorů klíčových aktivit projektu, ale i s unikátními jedinci, kteří budou případně navrženi do diskusní skupiny realizátory klíčových aktivit, avšak na základě jejich ochoty k takové spolupráci. Cílem FG bude vyhledat silné či slabé stránky projektu, případně sociální reprezentace vztažené jak k aktivitám zajišťujícím klíčové aktivity projektu, tak k dopadům aktivit projektu na způsoby řešení problémů unikátních jedinců. Existují pojmy jako „vzdělání“, „práce“, „péče o dítě“, „potřeby“ apod., pod nimiž však různé skupiny lidí mohou mít (a zpravidla mají) obsazeny různé sociální reprezentace. Rozdílnost sociálních reprezentací (stručně obsahů, které tyto reprezentace naplňují) bývá mnohdy zdrojem nedorozumění a tím i konfliktů mezi skupinami. Cílem je tyto reprezentace vyhledat, porozumět jim a případně připravovat podmínky ke změně těchto reprezentací. Tyto aktivity jsou účinné jedině působením uvnitř skupin.
- Poznamenáváme, že psychologové upozorňují na okolnost, že očekávání je mocnou a přitažlivou silou, která „přitahuje události“. Pokud lidé myslí na strachy, problémy, obavy (z čehokoliv - útoků, dluhů, špatné budoucnosti), je nepravděpodobnější, že by se z těchto problémů dostali. Pokud si vytvoří způsob, jakým se zaměří na pozitivní události (vytvoří se program splácení dluhů a pak už na ně nemusí myslet, program

podpořený silnou důvěrou ve zlepšení budoucnosti), je pravděpodobnější, že změna nastane. Je zřejmé, že jedinec sám obvykle toto nedokáže, ale pokud se v lokalitě objeví osobnost, která akceptuje roli vůdce, je naplnění očekávání, kterým je pozitivní změna, pravděpodobnější. Podobnou roli mají všechny vnější systémy, které podpůrnou roli přebírají a jejichž „hybnými pákami“ jsou všichni systémoví aktéři, kteří se těchto procesů účastní (např. v terénní sociální práci, sociálně aktivizační službě pro rodinu s dětmi, které pracují přímo s jedinci v rodinách).

1.1 Sociotechnická doporučení

Pokračovat v nastavených aktivitách průběžným sledováním projektu prostřednictvím

- pracovních schůzek realizačního týmu;
- zasíláním průběžných (měsíčních) hodnotících zpráv;
- evidencí jednotlivých unikátních klientů odpovídajících jednotlivým klíčovými aktivitám projektu (KA) a zajištěním průběžné evidence klíčových indikátorů.
- Doporučujeme připravit na podzimní aktivity možnost realizace diskusní skupiny (focus groups – FG). Tato metoda předpokládá relativně homogenní skupiny, uvnitř nich lze sledovat zejména skupinovou dynamiku a postoje, které se díky této skupině objevují. Proto tato metoda FG bude použita:

a) v rámci workshopů pořádaných pro realizátory klíčových aktivit,

b) v rámci vyhledání účinnosti projektu (dopadu) na jednotlivé cílové skupiny podle vhodnosti (na základě aktuálního zjištění) u konkrétních cílových skupin pro případ, že aktuální situace bude vyžadovat zjištění skupinové dynamiky. Proto pro druhou evaluační fázi doporučujeme zajistit výběr osob podpořených projektem pro realizaci specifické FG pro cíl vyhledání silných či slabých stránek projektu z pohledu uživatelů, případně sociální reprezentace tematické oblasti, která bude pro danou skupinu relevantní.

- S ohledem na doplňkovou aktivitu KA 02, která je prezentována záznamem unikátních sdělení, lze argumentovat důležitostí podpory aktivit týkajících se monitoringu a komunikace nejen osob závislých na návykových látkách, ale i důležitostí podpory osob blízkých, konkrétně rodičů dětí a mladistvých, ačkoliv tito nejsou přímými cílovými skupinami, na něž by měl být projekt orientován. Dáváme na zvážení, zda by bylo vhodné rozšířit zejména komunikační a poradenské aktivity i tímto směrem.

2. ARGUMENTACE - KLÍČOVÉ AKTIVITY PROJEKTU

2.1 Popis klíčových aktivit

Klíčové aktivity projektu jsou popsány na základě vstupních prezentací zajištěnými jejich realizátory.

Klíčová aktivita číslo 01: Zajištění obsahového a technického řízení projektu

Číslo projektu: CZ.1.04/3.2.00/55.00006

Poskytovatelem dotace je MPSV, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, 3.2 – Podpora soc. integrace příslušníků romských lokalit. Zahájení projektu: 1. 6. 2011, ukončení projektu: 31. 5. 2015.

Klíčovou aktivitu 01 zajišťuje *realizační tým*:

- Ing. Martina Mařáková, koordinátor projektu, zaměstnanec MěÚ Jeseník
- Olga Tomášková, ekonomický manažer projektu, zaměstnanec MěÚ Jeseník
- Bc. Lenka Tichavská, administrátor projektu
- Daniel Horký, koordinační asistent administrátora³

Činnost administrátora projektu, spočívá zejména ve:

- Zpracování 7 výběrových řízení od 200 000 do 6 031 548 Kč bez DPH
- Spolupráci s koordinátorem a ekonomickým manažerem projektu na úspěšné realizaci klíčových aktivit projektu, a to v souladu s harmonogramem, schváleným rozpočtem a stanovenými indikátory projektu
- Zprostředkovávání informací mezi vybranými dodavateli a realizačním týmem (tj. koordinátorem projektu a ekonomickým manažerem projektu)
- Kontrole dodržování harmonogramu projektu a naplňování jednotlivých indikátorů dodavatelů vzešlých z jednotlivých výběrových řízení
- Podílení se na zajištění plynulého financování projektu (za úzké spolupráce ekonomického manažera projektu)
- Zajišťování setkání realizačního týmu (20 setkání)
- Zajištění workshopů (3x)
- Organizace závěrečné konference
- Vypracování závěrečného dokumentu k vyhodnocení projektu

Provázanost jednotlivých částí projektu je zajištěna:

- Komunikací s vybranými realizátory služeb a zprostředkování informací koordinátorovi a ekonomickému manažerovi projektu
- Kontrolou dodržování povinné publicity ESF a OP LZZ

³ Na základě výběrového řízení od 1. 4. 2012 na DPP.

- Řízením a kontrolami hodnotících zpráv
- Kontrolou plnění (smluvních podmínek, plnění indikátorů, harmonogramu projektu)

Klíčová aktivita číslo 02: Kvalitativní analýza „Sociální integrace na Jesenicku“

Klíčovou aktivitu 02 zajišťuje výzkumná agentura Sociotrendy.

Realizační tým:

- Mgr. Martin Příbyl, výzkumný manažer projektu,
- Doc. RNDr. Ivana Loučková, CSc., zodpovědný řešitel projektu
- Ing. Iveta Mikošková, ekonom projektu.

Cílem aktivity je formativní a sumativní evaluace projektu.

Východisko pro hodnocení programového plánu:

- Jakým způsobem program zajišťuje cíle uvedené v programovém plánu
- Jaké aktivity musejí být realizovány
- Přijatelnosti resp. problematičnosti cílů plánu pro uživatele programu
- Kdo všechno je do programu zaangažován
- Zda se v programovém plánu reaguje (resp. byla možnost reagovat) na aktuální sociální potřeby uživatelů programu.

V první etapě projektu:

- Proběhne vyhledání relevantních znaků, kterými bude možno zaznamenat počáteční stav a jimiž bude projekt monitorován: zejména sociodemografické charakteristiky, jako věk, pohlaví, typ bydlení, míra zadlužení, počet dětí navštěvujících různá zařízení apod. podle jednotlivých cílových skupin, na jejichž integraci je projekt zaměřen
- Spolupráce všech na tvorbě společné databáze účastníků zahrnutých projektu integrace; po celou dobu projektu zajištění stabilních členů v databázi (oslovovat vícekrát stejné jedince)
- Budou realizovány FG s realizátory jednotlivých klíčových aktivit
- Zjištěné údaje budou vyhodnoceny a zpracovány do zprávy

Ve 2. a 3. etapě (12/2012 až 04/2013, 12/2013 až 04/2014) budou realizovány:

- Aktivity zaměřené jednak na zjištění posunu ve vývoji projektových aktivit, jednak na konkrétní dopad na jednotlivé cílové skupiny
- Je doporučena realizace FG všech účastníků projektu (s koordinátorem projektu, administrátorem projektu a realizátory jednotlivých klíčových aktivit)
- Doplnkově je možno realizovat další individuální interview s vybranými účastníky náležejícími do cílových skupin projektu.
- Formativní analýzy

Ve 4. etapě (12/2014 až 04/2015) půjde o:

- Sběr dat a zpracování závěrečné analýzy
- Dokumentace analyzovaných fází
- Návrh odpovídajících sociotechnických doporučení

- Prezentace na konferenci

Klíčová aktivita číslo 03: Podpora cílové skupiny k ekonomické stabilizaci v oblasti finanční gramotnosti a přímé pomoci oddlužování rodin a jedinců

Klíčovou aktivitu 03 zajišťuje Sdružení pro probaci a mediaci v justici, o.s.

Realizační tým:

- Andrea Novotná – koordinátorka zakázky
- Mgr. Martina Musílková – supervizor, expert a lektor
- Ing. Bc. Květa Krčmářová – dluhový poradce a lektor
- Bc. Kateřina Jírová – dluhový poradce a lektor
- Bc. Lenka Šimková – dluhový poradce a lektor
- Mgr. Pavla Aschermannová – expert.

Cílem je:

1. Účast na činnostech organizovaných administrátorem

- Spolupráce na realizaci kvalitativní analýzy v rámci klíčové aktivity č. 02
- Motivační seminář na téma Finanční gramotnost pro cílovou skupinu projektu v rámci klíčové aktivity č. 05
- Úvodní odborný vstupní seminář pro terénní pracovníky a terénní sociální pracovníky v rámci klíčové aktivity č. 04
- Spolupráce s realizačním týmem, účast na 20. Realizačních týmech
- Účast na 3 evaluačních odborných workshopech
- Účast na závěrečné konferenci projektu.

2. Příprava týmu místních odborníků

- příprava 15-ti sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách okresu Jeseník na poskytování dluhového poradenství cílové skupině

2.1. Vzdělávací programy

- Akreditovaný vzdělávací program (3 dny, 2-3/2012)
- Neakreditovaný vzdělávací program (4 dny, 4-5/2012)
- Absolvování programů - solidní základ pro započítání práce dluhového poradce

2.2. Tematické semináře

- Nástroj dalšího upevnění získaných znalostí dluhové problematiky
- 4 interaktivní 3-hodinové semináře (1x za 6 měsíců, počínaje 9/2012)
- Výstupem bude také zpracování minimálně 6-ti kazuistik dluhového poradenství

2.3. Konzultace

- Forma vedení v začátcích samostatné práce odborníků (6-10/2012)
- Konzultace telefonické či e-mailové
- 20 konzultačních hodin ze strany realizačního týmu pro budoucí odborníky.

3. Přímá podpora cílové skupiny

3.1. Dluhové poradenství pro klienty cílové skupiny

- 320 hodin individuálního dluhového poradenství pro osoby cílové skupiny
- Ve spolupráci odborných členů realizačního týmu a budoucích odborníků
- Budoucí odborníci tak postupně získají praktickou dovednost ve vytváření scénářů řešení zadluženosti
- Podpořeno bude minimálně 60 osob (3/2012 – 3/2015)

3.2. Letáky prevence

- Nástroj protidluhové kampaně
- Osvěta a prevence ekonomické nestability
- 4/2012 bude zahájena tvorba letáků, poté distribuce až do roku 2015
- Leták bude vznikat ve spolupráci realizačního týmu, týmu dluhových poradců a terénních pracovníků

Klíčová aktivita číslo 04: Koordinační činnosti a metodická podpora pracovníků v sociálních službách na poli terénní práce a síťování poskytovaných terénních služeb pro cílovou skupinu:

Klíčovou aktivitu 04 zajišťuje Člověk v tísni, o.p.s.

Realizační tým:

- Ing. Michaela Rešková - koordinátorka zakázky
- Hana Šimková – ekonomka zakázky
- Mgr. Richard Kořínek - odborný garant zakázky
- Bc. Marcela Nosálová – lektorka odborných tematických seminářů
- Bc. Michal Láš – lektor odborných tematických seminářů
- Bc. Kateřina Dobrozemská – lektorka odborných tematických seminářů
- Mgr. Dita Palaščíková – lektorka odborných tematických seminářů

Cílem projektu je vytvořit komunikační platformu terénních sociálních služeb a přispět ke zkvalitnění poskytovaných terénních soc.služeb prostřednictvím

- podpory konkrétních pracovníků, kteří služby realizují
- podpory managementu těchto soc.služeb v rámci metodického setkávání
- podpory procesu poskytování a koordinace služeb

Vytvoření platformy bude řešeno prostřednictvím tří aktivit:

Aktivita A1 – Iniciace lokální platformy:

Cílem aktivity je vznik analýzy příkladů dobré i špatné praxe ve spolupráci a prvotní nástin budoucí spolupráce

Souhrn aktivity:

- Doba realizace: leden – květen 2012
- Oslovení všech poskytovatelů terénních sociálních služeb zapojených do projektu a dalších aktérů sociálního začleňování (OSPOD, odbor sociální MěÚ Jeseník, PMS)

Výstupy z aktivity A1 budou analytické podklady pro realizaci dalších následujících aktivit:

- Analýza stávajících poskytovaných terénních služeb, jejich geografický dosah a podrobné tematické zaměření.
- Analýza spolupráce a návrh mechanismů spolupráce do budoucna.
- Očekávání od fungování koordinační a metodické platformy,
- Očekávání a potřeby v oblasti vzdělávání

Aktivita A2 - odborné metodické vedení

Souhrn aktivity:

- Nabídka zapojeným poskytovatelům sociálních služeb možnosti metodických konzultací k poskytovaným službám.
- Koordinátor zakázky bude udržovat kontakt s poskytovateli a bude reagovat na jejich poptávku.
- Realizované konzultace budou zaznamenány

Výstupy aktivity A2:

- Ze všech konzultací bude pořízena objednávka ze strany poskytovatele služeb a dále záznam z konzultace

Pokud to bude vhodné, tak zobecněná témata z individuálních konzultací budou použity jako podklady pro další metodická setkávání (Aktivita 3).

Aktivita A3 – Pracovní setkání terénních sociálních pracovníků

Souhrn aktivity:

- Aktivita bude probíhat od května 2012 do ledna 2015.
- Celkem proběhne 14 metodických setkání v délce 6 hodin.
- Obsah setkávání bude vycházet z analytických podkladů.
- Jednotlivá setkání budou tematicky zaměřena a jejich obsah bude předem dohodnut s účastníky a zformulován do tematické zakázky (objednávky).

Výstupy aktivity:

- Z každého metodického setkání bude pořízen souhrnný zápis.
- Z každého metodického setkání vyplyne i zakázka pro další metodické setkání, která bude formulována jako objednávka na realizační tým zakázky.
- V rámci metodických setkávání bude také ověřována a testována metodika koordinace a spolupráce sociálních služeb.

Aktivita A4 – Tematické odborné semináře

- V rámci realizace veřejné zakázky proběhne 8 odborných seminářů o délce 6 hodin
- Konkrétní témata seminářů budou vycházet ze zadání veřejné zakázky a dále ze zjišťování potřeb a poptávky, realizované v rámci aktivity A1 – výstup č. 4 a dále z průběžného zjišťování potřeb a poptávky účastníků seminářů.

Výstupy aktivity

- 8 zrealizovaných odborných tematických seminářů.

- Každý seminář bude zdokumentován prezenčními listinami a fotodokumentací.
- Každý seminář bude vyhodnocen pomocí evaluačních dotazníků.

Aktivita A 5 – Zpracování dokumentu Standardizovaný model spolupráce subjektů a pracovníků terénních služeb na území ORP Jeseník se zaměřením na Mikroregion Jesenícko

- Zpracování dokumentu *Standardizovaný model spolupráce subjektů a pracovníků terénních služeb na území ORP Jeseník se zaměřením na Mikroregion Jesenícko* (dále jen dokument) bude probíhat s občasnými přestávkami po celou dobu realizace zakázky.
- Základ dokumentu vznikne už v průběhu realizace Aktivity A1, jmenovitě z výstupu č. 1. (Analýza stávajících poskytovaných terénních služeb, jejich geografický dosah a podrobné tematické zaměření) a výstupu č. 2 (Analýza spolupráce a návrh mechanismů spolupráce do budoucna).
- Dokument bude průběžně aktualizován a přepracováván tak, aby reflektoval praxi spolupráce subjektů, tak jak bude rozvíjena, testována a ověřována při realizaci Aktivity A3 – Pracovní setkávání terénních pracovníků a částečně i z Aktivity A2 – Odborné metodické konzultace.

Klíčová aktivita číslo 05: Terénními programy ke zvyšování sociálních a profesních dovedností cílové skupiny s podporou ambulantní formy fakultativních činností odborného poradenství a motivačních seminářů

Tato aktivita bude řešena realizačním týmem na základě vyhlášeného výběrové řízení, zahájení činnosti bude od června 2012.

Cílem je postupně snižovat dopady sociálního vyloučení jednotlivých osob s ohledem na zajištění přístupu k sociálním službám, trhu práce, bydlení a vzdělávání. Formy realizace:

- terénní služby – vyhledávání osob přímo v terénu, minimalizace rizikového způsobu, poskytování potřebné podpory;
- fakultativní služby – poskytování odborného poradenství a motivačních seminářů.

Konkrétními aktivitami terénních služeb bude:

- Docházka do „startovacích“ bytů
- Vyhledávání klientů v terénu Mikroregionu Jesenícko

Konkrétními aktivitami ambulantní formy fakultativních služeb bude:

- Poradenství
- Motivační semináře
- Pracovní činnosti v rámci údržby a činnosti v AD – spolupráce s KA 08

Je plánována provázanost s klíčovými aktivitami projektu:

- 02 kvalitativní analýza - evaluace dopadu projektu na cílovou skupinu
- 03 Podpora CS k ekonomické stabilizaci
- 04 Koordinační činnost a metodická podpora na poli terénní práce a síťování služeb
- 08 Mezioborová spolupráce

Kvantitativními indikátory dopadu budou:

- Minimálně 66 unikátních osob CS podpořených touto aktivitou
- Minimálně 252 hodin poradenství odborníků (terapeut, psycholog, zdravotník..)
- Minimálně 280 výukových hodin motivačních seminářů (povinně zařadit minimálně jeden z KA 03)
- 1 sociální pracovník, 1 koordinátor pro bydlení, 1 koordinátor pro práci, 2 terénní pracovníci

Klíčová aktivita číslo 06: Zajištění terénní sociální práce zaměřená na osoby s návykovým jednáním:

Klíčovou aktivitu 06 zajišťuje Darmoděj o.s.

Realizační tým:

- Josef Vondrka, Statutární zástupce, Vedoucí zakázky a terénní pracovník: Josef Bechr
- Sociální pracovník: Petra Kadlecová, DiS.

Cílem zakázky je

- zlepšit kvalitu života klientů
- aktivně vyhledávat a oslovovat klienty drog v jejich přirozeném prostředí
- navázat kontakt s co největším počtem klientů
- vytvořit vzájemnou důvěru mezi klientem a pracovníkem
- redukovat zdravotní rizika spojená s životním stylem klientů
- posilovat motivaci klientů k bezpečnějšímu užívání drog
- psychicky a sociálně stabilizovat klienta
- postupně vést klienta k odpovědnosti za vlastní život
- chránit veřejnost před možnými negativními důsledky užívání drog
- poskytovat reference na další navazující péči
- redukovat trestnou činnosti a podpořit adaptaci klientů do majoritní společnosti

Výstupem budou:

- realizované aktivity pro realizátory terénních forem služeb zapojených do projektu:
 - 1 seminář realizovaný pro pracovníky v sociálních službách- účastníky klíčové aktivity 04, - lektorné hrazeno z rozpočtu klíčové aktivity 04
 - 4 semináře po 3 hodinách pro celkem 32 osob, včetně minimálně 16 hodin konzultací k rozpoznání hlavních znaků závislých osob a možných postupů práce s nimi pro terénní pracovníky
 - zpracovaný manuál pro pracovníky v soc. službách – podpora pro práci s osobami závislými na návykových látkách a s návykovým jednáním (kontaktní práce, sociální poradenství, informační servis, krizová intervence apod.) Dokument bude předložen ke konzultaci koordinátorovi a administrátorovi, následně jim bude předán v minimálním počtu 30 výtisků a 1x na CD nosiči.
- realizovaný 1 motivační seminář – lektorné bude hrazeno z rozpočtu klíčové aktivity 05. Seminář je určen pro cílovou skupinu uživatelů dané aktivity.

- zajištěný terénní pracovník (úvazek 0,5) vyhledávající osoby s látkovými i nelátkovými závislostmi na území obce s rozšířenou působností (ORP) Jeseník.
- podpořených minimálně 35 unikátních osob (unikátní osoba je započítána pouze jednou a to bez ohledu na to, kolik podpor obdržela).
- Terénní pracovník bude působit na celém území ORP Jeseník. Před zahájením samotné terénní práce bude zapotřebí vytvořit plán terénního programu, kde bude uvedena místní a časová dostupnost služby terénního programu. Tato bude zaznamenána v mapce a společně se základními informacemi bude vytvořen informační leták pro klienty, jež bude v rámci terénního programu terénní pracovník distribuovat. Tento informační leták bude sloužit převážně klientům terénního programu pro lepší orientaci v dostupnosti služby. Časy a místa poskytování služeb budou závazná.
- Terénní práce bude spočívat jak ve vyhledávání cílové skupiny, tak k motivaci klientů ke změně chování a v neposlední řadě bude terénní pracovník řešit životní a sociální situace klientů.

Klíčová aktivita číslo 07: Zajištění služeb prevence proti sociálnímu vyloučení a kriminalitě dětí a mládeže

Klíčovou aktivitu 07 zajišťuje Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež 4.lístek Jeseník, rovněž Darmoděj o.s.

Realizační tým:

- Josef Vondrka, statutární zástupce organizace
- Ing. Jana Vrbovská sociální pracovník, Pavel Rotter,
- Petr Laštovica, vedoucí zakázky a pracovník v sociálních službách, 4.lístek NZDM Jeseník
- Josef Bechr a terénní pracovník

NZDM Čtyřlístek zajišťuje:

- podmínky k řešení nepříznivé sociální situace
- podporu při předcházení a snižování sociálních a zdravotních rizik vyplývajících z konfliktních společenských situací, životního způsobu a rizikového chování
- podporu pro lepší orientaci v jejich sociálním prostředí a zlepšování kvality jejich života prostřednictvím zvyšování sociálních schopností a dovedností
- podporu sociálního začlenění do skupiny vrstevníků i do společnosti
- podporu při zvládnání obtížných životních situací

Je plánovaná spolupráce při zajištění kvalitativní analýzy dopadu aktivit projektu na cílovou skupinu s upřesněním pro:

- Děti a mládež od 16 do 26 let
- Dospělí jedinci a rodiny ze startovacích bytů a azylových domů
- Osoby ohrožené návykovým jednáním nebo závislé na návykových látkách
- Osoby dlouhodobě nezaměstnané, bez přístřeší, předlužené nebo vracející se z výkonu trestu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Výstupy projektu bude:

- 60 podpořených unikátních osob z cílové skupiny děti a mládež ve věku od 16 do 26 let na území Mikroregionu Jesenicko podpořených ambulantními službami a terénní formou služby
- Zajištění terénní pracovníci k vyhledávání dětí a mládeže ohrožených sociálním vyloučením, tzv. „dětí ulice“
- Zajištěná sociální služba nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v Jeseníku o víkendech – provozní doba v rozsahu 13:00 až 18:00 hodin
- Vyškolený pracovník/ pracovníci v rámci klíčové aktivity 03 (Podpora cílové skupiny k ekonomické stabilizaci v oblasti finanční gramotnosti a přímé pomoci oddlužování rodin a jedinců) Terénní pracovníci distribuují letáky prevence
- Prokoordinované terénní práce v rámci klíčové aktivity 04 (Koordinační činnosti a metodická podpora pracovníků v sociálních službách na poli terénní práce a síťování poskytovaných terénních služeb pro cílovou skupinu)

Aktivity zaměřené na fakultativní služby – tematické semináře a odborné akce, jsou plánovány:

- 90 hodin seminářů zaměřených na prevenci na jednotlivá témata: rasismus a extremismus, šikana – násilí, ostatní sociálně patologické jevy, legální drogy, zdravý životní styl,.. (30 krát 3hod.)
- 18 hodin seminářů k zajištění finanční gramotnosti (6 krát 3hod.) V rámci tohoto semináře budou klientům distribuovány „letáky prevence“
- 24 hodin seminářů pro dospívající dívky zaměřených na poznání a přijetí vlastního těla a přirozených změn, civilizační nemoci (anorexie a bulimie), správnou ochranu při sexu, jak říkat ne a jak předcházet zneužití a další témata. (8krát 3hod.)
- 28 hodin besed a přednášek zaměřených na drogy, protidrogovou prevenci, rizika spojená s užíváním OPL a další. (8 krát 3hod. a 1 krát 4hod)

Klíčová aktivita číslo 08: Nastavení mezioborové spolupráce realizace sociální rehabilitace formou přímé pomoci cílové skupině zpět na trh práce:

Klíčovou aktivitu 08 zajišťuje Zahrada 2000 o.s., Jeseník

Realizační tým:

- Mgr. Stanislav Turek, statutární zástupce
- Ing. Kamila Brabcová, projektový manažer KA 08
- Romana Němcová, DiS., sociální pracovník
- Cílem aktivity je pomoci lidem, kteří se ocitli v nepříznivé životní situaci, zapříčiněné ztrátou zaměstnání, úplnou absencí zaměstnání nebo dlouhodobou nezaměstnaností, obnovit ztracené pracovní návyky a dovednosti pro návrat do pracovního procesu prostřednictvím alternativních postupů a sociální rehabilitace.

2.2 Shrnutí

Z výše uvedených popisů klíčových aktivit 01 až 08 je zřejmé, že projekt je zaměřen na systémové struktury cílových skupin, kterých se dotýkají a na které dopadají klíčové aktivity projektu.

- I. Jednou úrovní jsou klienti sociálních služeb, náležejících cílovým skupinám děti a mládež od 16 do 26 let, dospělí jedinci a rodiny z lokality, ze startovacích bytů a azylových domů, osoby ohrožené návykovým jednáním nebo závislé na návykových látkách, osoby dlouhodobě nezaměstnané, bez přístřeší a předlužené, vracející se z výkonu trestu aj.
- II. Druhou úrovní jsou klienti vzdělávacích služeb. Jedná se o vzdělávací služby, jejichž dopad je zaznamenáván prostřednictvím jak počtu osob účastnících se vzdělávacích aktivit, tak kvalitou tohoto vzdělávání (prostřednictvím pohovorů a realizovaných testů zjišťujících dosaženou úroveň vzdělání). Klienti vzdělávacích služeb jsou (a budou) jak sociální pracovníci či pracovníci působící v sociálních službách, tak jednotliví klienti cílových skupin děti a mládež od 16 do 26 let, dospělí jedinci a rodiny z lokality, ze startovacích bytů a azylových domů, osoby ohrožené návykovým jednáním nebo závislé na návykových látkách, osoby dlouhodobě nezaměstnané, bez přístřeší a předlužené, vracející se z výkonu trestu aj., kteří jsou či budou ochotni participovat na konkrétní vzdělávací aktivitě. Dopad tohoto typu vzdělávání je a rovněž bude monitorován aktéry vzdělávacích služeb (KA 03 a KA 04).
- III. Indikátory kvalitativního sledování klíčových aktivit, které byly zpracovány prostřednictvím FG realizované KA 02 a dojednané se členy řídicí skupiny, jsou uvedeny v následující tabulce 1.

Tabulka 1: Indikátory kvalitativního sledování klíčových aktivit –aktuální dopad klíčových aktivit na cílové skupiny a podpořené osoby

Skupiny dle KA	Indikátory aktivity metodické podpory a vzdělávání poskytovatelů služeb	Indikátory aktivity klientů/uživatelů soc. služeb	Motivační semináře pro klienty/uživatele sociálních služeb	Rámcový přehled plánovaných výstupů	Počátek sledování	Aktuální dopad klíčových aktivit
KA03	<ol style="list-style-type: none"> vstupní zjištění úrovně zkušeností, znalostí apod. v rámci semináře závěrečné zhodnocení semináře konzultace 	<ol style="list-style-type: none"> záznam o poskytnutém poradenství klientovi (anonymně) záznam k ukončení spolupráce s klientem (shrnutí průběhu včetně zhodnocení; došlo k řešení, jakým způsobem, nedošlo ke zlepšení a proč, vč. rámcové časové linie) 	<ol style="list-style-type: none"> KA05- návaznost na investiční projekt (IOP 3.1b AD Boéthia) KA07(skupina dětí a mládeže ve věku 16 – 26 let) 	<ol style="list-style-type: none"> vzniklý tým místních odborníků na dluhové poradenství (15 os.) Poradenství bude poskytováno ve dvou kategoriích: <ol style="list-style-type: none"> poradenství profesionálů SPMJ vyškolenými místními odborníky podpořené osoby v zadlužení (počty) hodnotící zprávy (HZ) 	1. od března	<p>Proběhly 2 akreditované vzdělávací programy výstupy:</p> <ol style="list-style-type: none"> hodnocení lektorů hodnocení účastníků, jejich úrovně <p>Z dostupných HZ: Termíny realizace vzdělávacích programů: 9. 3., 19. 3., 20. 3., 13. 4., 27. 4., 11. 5. a 25. 5. 2012; Byly realizované březnové aktivity</p>
KA04	<ol style="list-style-type: none"> iniciace lokální platformy k terénní práci na území ORP Jeseník vzájemná propojenost terénní práce subjektů (ÚP, MěÚ, obcí a poskytovatelů soc. služeb (počet setkání apod.) vstupní zjištění úrovně zkušeností, znalostí v rámci semináře závěrečné zhodnocení semináře poskytování metodických konzultací terénním pracovníkům (záznamy o konzultacích) 			<ol style="list-style-type: none"> standardizovaný model spolupráce subjektů a pracovníků terénních služeb na území ORP Jeseník se zaměřením na Mikroregion Jesenicko <ol style="list-style-type: none"> metodicky podporovaná síť terénní práce na území ORP Jeseník hodnotící zprávy 	<ol style="list-style-type: none"> od března od května 	<p>Plánované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> A2 – Odborné metodické vedení - začátek realizace květen 2012 A3 – pracovní setkání terénních pracovníků – začátek realizace květen 2012 A4 – Realizace odborných tetických seminářů – začátek realizace březen - duben 2012 A5 – Zpracování dokumentu <i>Standardizovaný model spolupráce subjektů a pracovníků terénních služeb</i> - začátek realizace duben 2012
KA05		<ol style="list-style-type: none"> vyhledávání a podpora soc. vyloučených osob a osob bez domova v terénu a docházka do startovacích bytů (záznamy) sledování podporovaných osob ve 	<ol style="list-style-type: none"> vstupní zjištění úrovně závěrečné zhodnocení motivačního 	<ol style="list-style-type: none"> personální zajištění: <ol style="list-style-type: none"> 1 sociální pracovník 1 koordinátor pro bydlení 1 koordinátor pro práci 2 terénní pracovníci (terén 	od června	Vyhlášení VŘ

		<p>smyslu posunu na vyšší stupeň bydlení (bez bydlení s využitím služeb denního centra, noclehárna, azylové bydlení, startovací byty, nechráněné bydlení) (záznamy)</p> <p>3. nabídky motivačních seminářů ke znovuzískávání či udržení pracovních dovedností a osobních kompetencí prostřednictvím:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poradenství 2. Motivační semináře 3. Pracovní činnosti v rámci údržby a činnosti v AD – spolupráce s KA 08 	semináře	<p>Mikroregionu Jesenicko a docházka do startovacích bytů)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zajištění přístupu cílové skupiny v azylových domech ke službám umožňující návrat na trh práce, bydlení a vzdělávání 2. podpořených minimálně 66 unikátních osob 3. minimálně 252 hodin poradenství odborníků (terapeut, psycholog, zdravotník..) 4. minimálně 280 výukových hodin motivačních seminářů 5. propojení a postup nejúspěšnějších klientů k zapojení do sociální rehabilitace KA08 6. hodnotící zpráva 		
KA06	<ol style="list-style-type: none"> 1. poskytování konzultací, jak závislost rozpoznat a jak s ní pracovat. (počty individuálních konzultací) 2. Odborné semináře (4) 3. Manuál pro pracovníky 	<ol style="list-style-type: none"> 1. primární užívaná droga 2. rizikovitost užívání (způsob) 3. motivace na ambulantní nebo pobytovou léčbu 4. indikátor ukončené léčby 5. možnost mapování gamblingu – motivace k ambulantní léčbě, ukončení léčby 6. motivační semináře „PREVENCE“ pro cílovou skupinu KA05 a KA07 7. způsob bydlení klientů (sám, s rodiči, jinak) 8. finanční situace 9. vzdělání a zaměstnanost 		<ol style="list-style-type: none"> 1. podpora zajištění podmínek pro vytvoření vzájemné důvěry mezi klientem a pracovníkem <ol style="list-style-type: none"> 1. redukovat zdravotní rizika spojená s životním stylem klientů 2. posilovat motivaci klientů k bezpečnějšímu užívání drog 3. psychicky a sociálně stabilizovat klienta 4. postupně vést klienta k odpovědnosti za vlastní život 5. chránit veřejnost před možnými negativními důsledky užívání drog 6. poskytovat reference na další navazující péči 2. seminář realizovaný pro pracovníky v sociálních službách - účastníky klíčové aktivity 04 3. zajištění 4 seminářů po 3 hodinách pro celkem 32 osob, včetně minimálně 16 hodin konzultací k rozpoznání hlavních znaků závislých osob a možných postupů práce s 	od ledna	<p>Průběžně probíhá mapování terénu, vytipování stanovišť, plánování časové dostupnosti, byl vytvořen plán terénního programu, zajištěna informovanost pro sílovou skupiny ; ZOd února pravidelně plněn terénní program v rámci města Jeseník, od poloviny února byl pravidelně plněn terénní program i v obcích okresu Jeseník; Čtyři podpořené osoby (se získaným souhlasem o evidenci – kódováním)</p>

				<p>nimi pro terénní</p> <p>4. zpracovaný manuál pro pracovníky v soc. službách - podpora pro práci s osobami závislými na návykových látkách a s návykovým jednáním (kontaktní práce, sociální poradenství, informační servis, krizová intervence apod.).</p> <p>5. hodnotící zpráva y</p>		
KA07		<ol style="list-style-type: none"> 1. účast dětí (počty) na víkendových aktivitách NZDM 2. analýza karet (anonymně) 3. pravidelnost využívání aktivit 4. terénní programy - vyhledávání soc. vyloučených nebo ohrožených v regionu - motivace na zapojení do aktivit, počty dětí, aktivní a pasivní přístup klientů (počty) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. vstupní zjištění úrovně 2. závěrečné zhodnocení motivačního semináře 	<ol style="list-style-type: none"> 1. podpora 60 unikátních osob z cílové skupiny děti a mládež ve věku od 16 do 26 let na území Mikroregionu Jesenicko podpořených ambulantními službami a terénní formou služby 2. zajištění terénních pracovníků k vyhledávání dětí a mládeže ohrožených sociálním vyloučením, tzv. „dětí ulice“ 3. zajištěná sociální služba nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v Jeseníku o víkendech - provozní doba v rozsahu 13:00 až 18:00 hodin 4. vyškolený pracovník/pracovníci v rámci klíčové aktivity 03 (Podpora cílové skupiny k ekonomické stabilizaci v oblasti finanční 5. gramotnosti a přímé pomoci oddlužování rodin a jedinců - terénní pracovníci distribují letáky prevence) 6. prokoordinované terénní práce v rámci klíčové aktivity 04 (koordinační činnosti a metodická podpora pracovníků v sociálních službách na poli terénní práce a síťování poskytovaných terénních služeb pro cílovou skupinu) 7. hodnotící zpráva y 	od ledna	NZDM otevřeno o víkendech od 13:00 do 18:00 hodin, víkendový provoz využilo dalších 30 osob cílové skupiny. Průběžně navazován vztah, budou sepsány kódy a individuální plány. Dosud podpořeno 25 osob. Realizace terénního programu NZDM (lokality Jeseník; Česká Ves; Ostružná)
KA08	<ol style="list-style-type: none"> 1. součinnost mezi organizacemi (provázanost) 2. sledování kolik organizací, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. využívání nácvikových dílen - soc. rehabilitace (záznam uživatele) 2. Klub pracovního poradenství - vznik 		<ol style="list-style-type: none"> 1. minimálně 30 podpořených unikátních osob Mikroregionu Jesenicko 	od března	Nastavována činnost Metodické sjednocování práce terénních

	<p>zaměstnavatelů apod. se zapojilo - efektivita mezioborového a multifunkčního týmu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 3. kolik osob se dostane na nechráněný trh práce 4. podpora terénních pracovníků v udržení pracovního místa klientem 5. osoby soc. vyloučené - nezaměstnané, propojenost uživatelů KA08, KA03 a KA05 		<ol style="list-style-type: none"> 2. účastnění se aktivit realizovaných v rámci klíčové aktivity 04 3. zajištěný a vytvořený provoz nácvikové dílny, včetně školení pracovníků, fungující sociální služby sociální rehabilitace včetně klubu pracovního poradenství 4. vzniklý a fungující tým mezioborové spolupráce - prokoordinované 5. zákonné a alternativní nástroje ke zvýšení šancí uplatnění cílové skupiny na trhu práce 6. vytvořená informační brožura o poskytovaných službách 7. vzniklý a fungující tým mezioborové spolupráce, pro-koordinované zákonné a alternativní nástroje ke zvýšení šancí uplatnění cílové skupiny na trhu práce 8. hodnotící zpráva y 	<p>pracovníků, vyhledávání a oslovování potenciálních uživatelů</p>
--	--	--	--	---	---

3. AKTUÁLNÍ ÚDAJE Z JIŽ REALIZOVANÝCH AKTIVIT A ZHODNOCENÍ JEJICH DOPADU NA KONKRÉTNÍ CÍLOVÉ SKUPINY

3.1 Aktivity KA 03

V rámci aktivit KA 03 proběhly vzdělávací aktivity (školení) prostřednictvím akreditovaných kurzů „**Řešení finanční situace předlužených osob I. a II.**“ konaných ve dnech 9.3 a 19.-20.3.2012 v Jeseníku, zaměřené na zvýšení znalostí a dovedností účastníků a jeho vyhodnocení.

Dopad aktivit na cílovou skupinu účastníků školení byl zajištěn vstupními a výstupními testy včetně skupinové práce v úvodním bloku. Zjištění míry základních znalostí v oblasti finanční gramotnosti a dluhové problematiky se týkalo zejména specifikací: Základní finanční pojmy, oddlužení pod zák. č. 182/2006 sb., exekuční řízení, právní aspekty dluhové problematiky, typy závazků a jejich specifika.

Z aktivit sdělených lektorkou kurzu⁴ se jednalo jak o zjištění dopadu prostřednictvím testu měřitelných znalostí, tak o osvojení praktických dovedností při práci s autentickými dokumenty k dluhům:

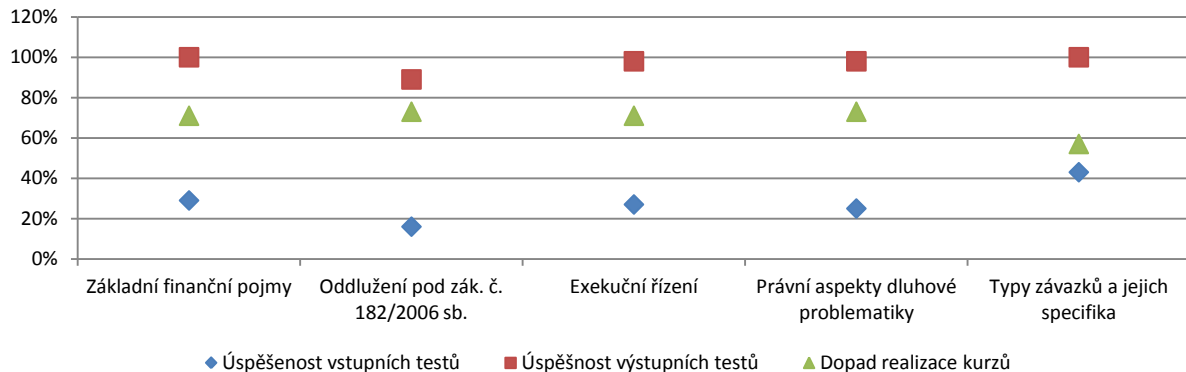
- rozlišení jednotlivých fází zadlužení
- rozlišení věřitele, typu závazku, výši dlužné částky
- fáze exekučního řízení.

Všichni účastníci kurzu si rovněž osvojili dovednosti nutné k asistenci předluženému klientovi při podávání návrhu na oddlužení podle zák. č. 282/2006 sb. (podmínky, výpočet, vyplnění formuláře, průběh insolvenčního řízení atd.).

Zpracování dopadu této aktivity na základě zdrojových údajů dodaných realizátorem KA 03 provedla výzkumná agentura Sociotrendy. Vstupní testy vyplnilo 18 účastníků, výstupní 15 účastníků. Soubor odpovídající podílovému vyjádření (procentům) je velikosti N=15 a vyhodnocení je uvedeno následujícím grafem 1, podrobné údaje jsou obsahem tabulky 2. Dopad realizace kurzu byl zjištěn prostřednictvím rozdílových údajů, je proto třeba brát v úvahu, že rozdíl je závislý na vstupním výkonu, který byl u sledovaných položek různý. Proto z grafu, co se týká rozdílu procent ve srovnání vstupních a výstupních údajů, je zřejmý efekt kurzu ve výši větší než dvoutřetinové, v grafu 1 je rovněž uvedena položka „dopad realizace kurzu“. Poznáváme, že v položkách „Základní finanční pojmy“ a Typy závazků a jejich specifika“ byla úspěšnost účastníků kurzu stoprocentní.

⁴ Lektorkami kurzu byly Kateřina Jirová, Květa Krčmářová a Matrina Musilová

Graf 1: Řešení finanční situace předlužených osob – dopad akreditovaných vzdělávacích programů na cílovou skupinu sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách

Tabulka 2: Řešení finanční situace předlužených osob – dopad akreditovaných vzdělávacích programů na cílovou skupinu sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách

	Úspěšnost vstupních testů	Úspěšnost výstupních testů	Dopad realizace kurzů
Základní finanční pojmy	29%	100%	71%
Oddlužení pod zák. č. 182/2006 sb.	16%	89%	73%
Exekuční řízení	27%	98%	71%
Právní aspekty dluhové problematiky	25%	98%	73%
Typy závazků a jejich specifika	43%	100%	57%

3.2 Aktivity KA 02

Záznamem níže uvedených unikátních sdělení je možno argumentovat nejen důležitost podpory aktivit zejména týkajících se monitoringu a komunikace s osobami závislými na návykových látkách, ale i potenciální důležitost podpory osob blízkých, konkrétně rodičů dětí a mladistvých, ačkoliv tito nejsou přímými cílovými skupinami, na něž by měl být projekt orientován.

Záznam rozhovoru 1:

Ukázka ze záznamu 1 části rozhovoru s komunikační partnerkou, konkrétně rodičem dítěte užívajícího návykovou látku, Jeseník

„.... Nikdy bych nevěřila, že je to možné.... Nějak změnila chování. Často byla v noci venku, chodila domů pozdě, prý tak to mají všichni, někdy přišla až ráno. Když manžel chtěl jít pro ni, nechtěla, jediné tak, aby ho nikdo ze spolužáků neviděl. Měla různé nálady, často záchvaty vzteku, až tak, že jsme volali sanitku, odvezli do nemocnice (měla 16), žádali jsme o test na drogy, lékař ale odmítl, že to pozná, že nic nebere, ale brala. Byla na pervitinu.

Šla se léčit. Za dva dny ze zařízení utekla, nebyla k mání, měla vypnutý mobil, hledali jsme ji, i policie ČR. Kamarád ji předávkoval. Za dva dny se vrátila sama, pak ... se sama chtěla nechat

léčit, ... měla tam být 3 měsíce, přišel tam ale kluk co s ní kdysi chodil - gambler, za 2 týdny se nechala vyhodit - pro nekázeň, odešla domů. Už tam nechtěla být...

Říkala, že ji nemáme rádi, a že ona nás taky nemá ráda. Ale našla jsem její poznámky z léčebny, měla tam psát životopis, tam ale psala, že doma má zázemí a že ví, že ji rodiče mají rádi. Léčit se může jedině, když sama chce...

Tohle trvá dva roky. Těší se, až jí bude 18, odejde z domu, že jí musí najít bydlení, že rodiče mají povinnost, matka - že ať na to zapomene...

Manžel šel za kurátorem, domluvili se, že si s ní promluví, byla tam 3x, pak se jí kurátor neozval, říkal, že je v pořádku. Ale není. Chtěla se léčit sama, ale vždy sama ze zařízení utekla. Je inteligentní. Byla v kontaktu s psychologem i soc. pracovníky – kontakt byl vždy jen jednou, že „ty kecyc nebude poslouchat“.... Nevím, jak to dopadne. Říká, že chce odejít z domu, že jsme nemožní ...

Poslední dobou říká, že prý už nic nebere, ale ve skupině kouří trávu, prý je to normální, prý to dělají všichni. Zas chodí do školy....

Má kamaráda, taky bere drogy, jeho otec je ředitel ... Kouří ale normálně, nevím, co. Taky kradla, aby měla peníze, ...“

Záznam rozhovoru 2:

Ukázka ze záznamu 2 části rozhovoru s komunikační partnerkou, konkrétně rodičem dítěte užívajícího návykovou látku, Jeseník

„.... Nikdy bych nevěřila, že se mi to může stát.

Manžel mi říkal, že je to moje chyba a že je to můj výchovou. Byly to děsivé 3 roky. Syn začal podnikat v „...“, dařilo se mu, bylo mu 23 let, byl vyučený v jiném oboru, ale nijak ho to netáhlo k této práci, ve které byl vyučený.

Rozešel se s dívkou, se kterou před tím chodil, nevím, kvůli čemu. Zamiloval se ale brzo do jiné dívky, jejíž rodiče byli dobře postaveni (a oba měli tituly), ale ona brala drogy a syna stáhla k těmuž.

Začalo to být hrozné. On přestal platit svoje zdravotní a sociální pojištění a platil to jí... Veškerý výdělek šel na drogy a na její zajištění, sám svoje si neplatil. Bydleli od nás pryč, spolu s tou holkou, byla stará jak on. Ale mnohdy jsme neměli o něm žádné zprávy. Jednou jsem už ho hledala, nevěděli jsme, co s ním je už dlouho. Jezdila po celé oblasti sama a s příbuznými autem a hledali jsme ho, když jsme ho našli, byl v ubytovně daleko od místa, kde bydlel, vypadal hrozně. Nevím, jak jsem to přežila. On nikam jít nechtěl, ani k lékaři, myslel si, že vše zvládne sám. Já jsem zašla do jednoho místa, kde byla sociální služba, na mě byli hodní, chtěli, aby přišel i syn, ale syn nechtěl nikam. A zakázal mi, abych ještě někam chodila. Bylo to hrozné, měl velké dluhy, o všechno přišel. Sama jsem se domluvila na splátkovém kalendáři a vše platila za něho. Měla jsem komplikace i s manželem. Nakonec holka z ničeho nic ho opustila a odešla od něho. To bylo vysvobození.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Syn ale na mě někdy dal. Vrátil se domů. Ale dokud byla holka s ním, nešlo nic dělat. Byl zamilovaný a holka ho táhla dolů. Nevím, co se stalo, že odešla. Když jsem se ptala na drogy, říkal, že se vůbec nechce k tomu životu ~~se~~ vracet. On o tom nechce mluvit. Říká „to už máme za sebou“.

Na žádné léčení nešel. Od ledna našel místo a začal znova pracovat. To je záchrana. Hlavně, že byl vyučený...“

Na dotaz, zda by nebylo potřebné nějaké služby pro ně jako rodiče nebo pro uživatele drog něco rozšířit, komunikační partnerka odpověděla, že pro uživatele ani neví. Že někteří beztak nikam nepůjdou, pokud je někdo najde, že utečou, jak se to stalo jí. Co se týká osob blízkých, zejména rodičů, sama byla ráda, že mohla o tom někomu něco říct, že jí doporučili ten splátkový kalendář.

3.3 Hodnocení dopadu - dílčí zjištění

Ze zjištění empirických aktivit, viz tabulka „**Indikátory kvalitativního sledování klíčových aktivit – aktuální dopad klíčových aktivit na cílové skupiny a podpořené osoby**“, zejména její poslední sloupec, byl již v současnosti zaznamenán účinný dopad na předmět projektu.

Co se týká specifické skupiny osob, které jsou blízké osobám, na něž je projekt orientován, z výše uvedených rozhovorů je zřejmé, že v jejich výpovědích se objevuje opakující se klíčová věta typu: „*Nikdy bych nevěřila, že se mi to může stát.*“ Je otázkou, zda by nebylo vhodné i tuto situaci reflektovat.